

Automatische medicijndispenser

Alarm, medicijnen innemen!

Kring-apotheek de Hoef in Alkmaar heeft net een proef afgerond met de Medido, een automatische medicijndispenser die de patiënt een seintje geeft op het vereiste tijdstip van inname. De resultaten zijn veelbelovend. 'Eén patiënt is nu van zijn duizeligheid af.'

Tuh-tuh-tuh. Het is zeven uur 's ochtends en in het huis van meneer Schut gaat een alarm af. Niet van de wekker, maar van een apparaat met Baxterzakjes medicijnen erin. Het signaal wijst meneer Schut erop dat hij zijn medicijnen nú moet innemen. Hij drukt op het knopje "OK" en het apparaat snijdt een medicijnzakje af en opent het automatisch. Meteen daarna verschijnt op het computerscherm in Apotheek de Hoef een groen vlakje in het weekprogramma van patiënt Schut. 'Dat betekent dat hij zijn medicijnen op tijd uit het apparaat heeft gehaald', verklaart apotheker Chris Sindhunata.

Waarschuwing

Apotheek de Hoef deed vanaf september 2010 mee aan een pilot met de Medido, een automatische medicijndispenser. 'In de thuiszorg en verzorgingshuizen werken we al jaren met weekdoseersystemen waarbij de patiënt zelf een medicijnzakje afscheurt. De Medido gaat nog een stapje verder', legt Marloes Rijkens, de andere apotheker van Apotheek de Hoef, uit. 'Niet alleen geeft het een waarschuwing op het vereiste tijdstip van inname. Als de patiënt binnen een uur na dat tijdstip het zakje niet uit het apparaat heeft genomen, dan stuurt het ook een signaal naar Zorgcentrale Noord, een callcenter. Deze neemt telefonisch contact op met de patiënt. Neemt de patiënt niet op, dan wordt het wijkteam van thuiszorgorganisatie Evean ingeschakeld.' De pilot is een samenwerkingsverband tussen projectleider

KSYOS TeleMedisch Centrum, leverancier Innospense, Eveen, die met Apotheek de Hoef en Zorgcentrale Noord samenwerkt, en Spits (maker en vuller van de Baxterzakjes). Aan de pilot deden vijf patiënten mee. Zij maken gebruik van thuiszorg, gebruiken meerdere medicijnen en kunnen redelijk zelfstandig wonen en handelen. Chris Sindhunata: 'We hoopten bij hen de therapietrouw en daarmee de kwaliteit van leven te verbeteren. Een ander doel van de pilot was het aantal bezoeken van

'Normaliter spreek je de patiënten die thuismedicatie halen eens in de drie maanden. Nu maak ik wekelijks met hen even een praatje en beantwoord eventueel hun vragen. Ik weet nu dus veel beter hoe het met de patiënten gaat.'

Terwijl Vivian een nieuwe medicijnrol aansluit, laadt een collega vanuit de computer in de apotheek het medicijnschema in het apparaat, vertelt Marloes Rijkens. 'De Medido heeft een SIM-kaart, waarnaar we alle medicijnschema's kunnen overzet-

'Ik weet nu veel beter hoe het met de patiënten gaat.'

de thuiszorg te verminderen. Dit apparaat vergroot immers de zelfredzaamheid van de patiënt, wellicht hoefde de thuiszorg dan niet meer voor medicijninname langs te komen.'

Bezoeken

Apothekersassistent Vivian van Kessel bezoekt wekelijks de betreffende patiënten om de medicijnrollen te verwisselen. 'Dat is hartstikke leuk', vertelt zij enthousiast.

ten. Verder is het via GPRS verbonden met een internetplatform. Daarin voeren wij alle medicatieschema's in en houden van alle gebruikers een log bij, bijvoorbeeld van bezoeken of interventies door de zorgcentrale.'

De bevindingen uit de pilot, die begin februari werd afgerond, zijn veelbelovend, vertelt zij: 'Of het apparaat de therapietrouw daadwerkelijk verbetert wordt nu verder onderzocht. Wel zeggen veel deelnemers dat het apparaat hun een veilig gevoel geeft. Meneer Schut heeft zelfs aangegeven dat hij zich niet meer duizelig voelt; zijn eerdere duizeligheid was waarschijnlijk het gevolg van overmedicatie. Ook prees een deelnemende vrouw de bijkomstigheid van een duidelijke dagindeling, waarvoor het apparaat zorgt. Verder is gebleken dat de thuiszorg inderdaad minder hoeft langs te komen voor medicatie-aanreiking.'

'Wel hebben we bij de start gemerkt dat het belangrijk is te bepalen wat het dagritme van de patiënt is', merkt Chris Sindhunata op. 'Het heeft bijvoorbeeld geen zin een alarm in te stellen op 23.00 uur als iemand altijd om 22.00 uur gaat slapen. Het leven van de patiënt moet niet anders ingericht worden door het apparaat. Mochten ze een dag van huis gaan, dan kunnen ze de medicijnzakjes

Vivianne van Kessel, apothekersassistent bij Apotheek de Hoef bezoekt meneer Schut wekelijks.

er vervroegd uithalen. Ook dachten veel deelnemers in het begin dat als zij het zakje niet meteen pakten, de ambulance al snel voor de deur zou staan. Het is dus van belang patiënten vooraf goed te informeren.'

Uitbreiding

De pilot wordt voortgezet om te onderzoeken of het apparaat daadwerkelijk de therapietrouw verhoogt. Zo wordt het aantal patiënten met een automatische medicijn-dispenser van Apotheek de Hoef uitgebreid. Marloes Rijkens: 'Bijvoorbeeld met mensen die een beroerte hebben gehad of moeite hebben met hun motoriek. Ook willen wij het apparaat beschikbaar stellen zonder het meldingsysteem naar het callcenter, en andere mogelijkheden van het apparaat benutten. Zoals het geven van een seintje bij het vereiste tijdstip voor insuline prikken of inhalatorgebruik.' Chris Sindhunata besluit: 'Dit is pas het begin van een nieuw tijdperk waarin de patiënt elektronisch begeleid wordt bij medicatiegebruik.' ■

Tekst: Liesbeth Kuipers

Beeld: Olivier Middendorp

Meneer Schut:
'Door dit apparaat
neem ik mijn medicijnen
precies op tijd in.'

'Ik voel me stukken beter!'

Pilotdeelnemer meneer Schut is zeer te spreken over de Medido: 'Het is een geweldig systeem. Het bevat me erg goed omdat ik word gewaarschuwd en nu met regelmaat mijn medicijnen inneem. Eerder, met het systeem van de thuiszorg, vergat ik wel eens een paar van mijn acht pillen in te nemen. Of ik wist niet meer zeker of ik ze al had ingenomen. Dus nam ik ze allemaal tegelijk in. Ik was vaak duizelig, een keer zelfs zo erg dat ik door een glazen tafel heen ben gevallen. Door het apparaat neem ik de medicijnen nu precies om 7.00, 12.00 en 18.00 uur in. En ik voel me stukken beter! Bovendien kan ik nu gewoon zonder hulp van de thuiszorg 's ochtends lekker douchen!'

'Dit is pas het begin van een nieuw tijdperk waarin de patiënt elektronisch begeleid wordt bij medicatiegebruik.'

Meer projecten

Er lopen bij verschillende apotheken in Nederland soortgelijke projecten als die van Apotheek de Hoef. Bij de genomineerde projecten voor de FPZ-prijs 2011 zaten bijvoorbeeld ook twee projecten die gericht zijn op een juiste inname van medicijnen via elektronische ondersteuning:

- Telemedicatie Aanreiking Bodegraven, Lloyds apotheek Bodegraven.
- Een opletend medicijndoosje voor diabetes type 2 patiënten, Mediq Apotheken, Utrecht.

Over deze projecten kun je meer lezen op www.knmp.nl.

Chris Sindhunata en Marloes Rijkens, beiden apotheker bij Apotheek de Hoef